

I krigskulturens Sverige anses samtal om fred som opassande

[Birger Schlaug](#) Krönikör [Fler artiklar av skribenten](#)

Detta är en argumenterande text med syfte att påverka. Åsikterna som uttrycks är skribentens egna och inte tidningens.

Starka avsändare kan genom att styra en samhällsdebatt skapa normalisering av sådant som tidigare ansetts vara otillständigt eller rent av bisarrt.

Jag tänker på det när jag tar del av den svenska säkerhetspolitiska debatten.

Det var länge sedan etablerade tyckare valt att så medvetet misstolka vad som sagts och skrivits som när de kastat sig över Frida Strannes och Trita Parsis bok *Illusionen om den amerikanska freden*. Målet har uppenbart varit att misskreditera forskare som via normala vetenskapliga metoder kommit fram till något som just nu – i dessa dagar av krigskultur – anses opassande.

Boken handlar om hur krig ska kunna undvikas och har ambitionen att förstå konfliktdynamiken i världen. Något som alldeles nyss var något fullständigt legitimt att analysera, men som nu när krigskulturen tagit strupgrepp på debatten anses olämpligt, rent av förrädiskt. Som om det vore detsamma som att gå Putins ärenden ... Det är fullständigt sjukt.

Det intressanta – eller snarare skrämmande – är att få som recenserat eller ”tyckt till om” den ovan nämnda boken tycks ha läst den. Ledarskribenter anser att högskolan i Halmstad bör undersöka hur Stranne utför sitt jobb, en tidning har bett henne plocka bort att hon i egenskap av USA-expert skrivit analyser i just den tidningen, föreläsningar ifrågasätts på grund av att det inte finns någon som ”kan balansera vad hon säger.”

Det ÄR helt sjukt. Som om vi levde i ett auktoritärt samhälle. Där strategin att tysta människor snarare är hämtat från Putin än från ett land som i andra sammanhang försvarar yttrandefrihet, vetenskaplig forskning och dessutom har en historia som kritiker av kärnvapen. Boken handlar egentligen inte alls

om Ukrainakriget, även om det berörs eftersom det totala ryska angreppet inleddes innan boken lämnades till förlaget.

Boken handlar om – och källmaterialet är djupt och brett – hur dåligt resultatet är efter alla de interventioner som USA gjort med olika syften. Under kalla kriget (1946 – 1989) genomfördes 130 interventioner, vilket är mer än 3 per år. Efter kalla kriget – ofta med motivet att demokratisera ett land och byta regim – är snittet 4,6 per år.

Siffrorna kommer från en studie inom ramen för The Military Intervention Projekt (MIP) vid Center for Strategic Studies, Tuft University USA.

Det mest skrämmande är inte antalet. Utan resultatet. Vi har sett det i Afghanistan och Irak. Men studien visar att de allra flesta interventioner varit kontraproduktiva, bidragit till större osäkerhet och nya krig. Kort sagt misslyckande. Som kostat amerikanska liv, urholkat statskassan, saknat brett stöd hos den amerikanska befolkningen och nu starkt bidrar till att USA är på väg att krackelera. Vilket författarna anser vore djupt olyckligt eftersom det kan skapa än mer kaos. Kort sagt: militära interventioner löser sällan konflikter. Om det bör vi samtala mer. Tillåter vi oss inte det så är vi väldigt illa ut. Såväl vad gäller fred i framtiden som då det gäller demokratin i vårt eget land.

Hur ledande tyckare kan anse att författarna går Putins ärenden är förbluffande. Som om kritik av USA skulle innebära stöd för Ryssland. Författarna konstaterar att Rysslands angrepp på Ukraina har skapat det värsta säkerhetspolitiska läget sedan andra världskriget och att denna invasion är ”förfärande och strider mot alla folkrättsliga principer”. De skriver om Rysslands ”aggressivitet och brutalitet” i Ukraina. Och att kriget kan sluta imorgon dag om Putin beslutar dra tillbaka den ryska militären. Författarna slår fast att Natos expansion österut inte tvingade Putin att starta kriget.

Ändå utmålas inte minst Frida Stranne som försvarare av Putins krig. Vilket är helt befängt. Men med resultatet att samtal tystnar generellt om fred- och konfliktlösning. Med resultat att vi hamnat i en krigskultur. Något som hökar

världen över nickar bifall till. Oavsett om de heter Putin eller har något mer västklingande namn.